

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ-СИЁСІЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 185 (13.518)

Баҳоси эркин нарҳда

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚОЗОҒИСТОНГА ТАШРИФИГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбаевнинг таклифи бўлиб 2017 йил 9-10 сентябрь кунлари Қозоғистонга ташриф буюради ва Ислоҳ ҳамкорлик ташкилотининг Фан ва технологиялар бўйича биринчи саммитида иштирок этади.

Давлатимиз раҳбари ташриф доирасида Остона шаҳрида "ЕХРО-2017" халқаро ихтисослашган кўргазмасининг расмий ёпилиш маросимида иштирок этиши ҳамда ҳорижий делегациялар раҳбарлари билан икки томонлама қатор учрашувлар ўтказиши режалаштирилган.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН – ХИТОЙ:

ЭНЕРГЕТИКА СОҲАСИДАГИ ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Тошкентда Ўзбекистон – Хитой ҳукуматлараро ҳамкорлик қўмитасининг энергетика соҳасида ҳамкорлик бўйича кичик қўмитаси тўртинчи мажлиси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёт вазири, кичик қўмита ҳамраиси Г.Саидова, Хитой Халқ Республикаси Тараққиёт ва ислохотлар бўйича давлат қўмитаси раиси ўринбосари, Энергетика бўйича давлат қўмитаси раиси, кичик қўмита ҳамраиси Н.Бекри ва бошқалар Ўзбекистон ва Хитой ҳамкорлиги барча соҳаларда изчил ривожланиб бораётганини таъкидлади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил май ойида Хитойга давлат ташрифи якунлари Ўзбекистон Республикаси билан Хитой Халқ Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама стратегик шерикликни янада кенгайтиришга янги суръат бағишлади.

Кейинги йилларда Ўзбекистон – Хитой ҳамкорлиги савдо-иқтисодий, инвестиция, энергетика, транспорт, фан-техника, маданий-гуманитар, қишлоқ ҳўжалиги соҳаларида янада фаоллашди. Бу мамлакатларимиз иқтисодий ривожланишини рағбатлантириш ва халқларимиз фаровонлигини ошириш учун мустаҳкам асос бўлмоқда. Масалан, биргина энергетика соҳасида Ўзбекистон Республикасининг 2017 йилга мўлжалланган Инвестиция дастури доирасида мамлакатимизда Хитой сармояларини жалб қилган ҳолда 878 миллион долларлик лойиҳаларни амалга ошириш кўзда тутилган.

Мажлисида Ўзбекистонда ижтимоий-иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштиришга қаратилган қатор муҳим дастурлар қабул қилингани таъкидланди. Хусусан, мамлакатимизнинг юксак гидроэнергетик салоҳиятидан комплекс фойдаланиш мақсадида 2017-2021 йилларда гидроэнергетикани янада ривожлантириш чора-тадбирлари дастури қабул қилинди. Унга кўра 2,6 миллиард доллар эвазига 18 янги ГЭС қуриш ва мавжуд 14 ГЭСни модернизация қилиш режалаштирилган. Дастурни ўз вақтида, сифатли амалга ошириш учун аввал "Ўзбекэнерго" акциядорлик жамияти ҳамда Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги таркибига кирган барча гидроэлектрстанцияларни бирлаштирган «Ўзбекгидроэнерго» акциядорлик жамияти ташкил этилди.

Жорий йил май ойида ХХР Тижорат вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси ўртасида Ўзбекистонда кичик ва ўрта гидроэлектрстанцияларни қуриш соҳасидаги ҳамкорлик бўйича қўйимати 2,7 миллиард долларлик битим имзоланди.

Шунингдек, мамлакатимизда 2017-2021 йилларда қўмир саноатини янада ривожлантириш ва модернизация қилиш дастури қабул қилинган бўлиб, унга мувофиқ 585 миллион долларлик лойиҳалар натижасида қўмир қазиб чиқариш ҳажми 3 баробар ошириш режалаштирилган.

Энергия самарадорлигига эришиш ва қайта тикланувчи энергия манбаларини ривожлантириш кичик қўмита фаолиятининг муҳим йўналишидир. Мамлакатимизда қабул қилинган 2017-2021 йилларда қайта тикланувчи энергетикани янада ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари дастури бу борадаги ҳамкорликни янги босқичга кўтаришга хизмат қилади.

Мажлисида Ўзбекистон ёқилғи-энергетика тармоғида фаолият юритаётган Хитой компанияларининг инвестиция фаолиятига алоҳида эътибор қаратилди. Улар мамлакатимизда нефть-газ конларини биргаликда излаш ва ўзлаштириш, электр энергетикаси тизимининг генерация ва транспорт қувватларини модернизация қилишда фаол иштирок этмоқда. Ҳамкорлик натижасида Ангрен иссиқлик электр станциясида қуввати 130-150 МВт бўлган энергияблук ишга туширилди, ушбу лойиҳанинг иккинчи босқичи бўйича ҳўжатлар тайёрлаш ишлари якунига етмоқда, Тошкент иссиқлик электр станциясида қуввати 370 МВт бўлган буғ-газ қурилмаси ишга туширилди.

Томонлар шу ва бошқа лойиҳаларни рўйбга чиқариш мамлакатларимиз ўртасидаги икки томонлама муносабатларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилишини алоҳида қайд этди.

Тадбир сўнггида Ўзбекистон – Хитой ҳукуматлараро ҳамкорлик қўмитасининг энергетика соҳасида ҳамкорлик бўйича кичик қўмитаси тўртинчи мажлиси баённомаси имзоланди.

ЎЗА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МАЪМУРИЙ ИСЛОҲОТЛАР КОНЦЕПЦИЯСИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакат тараққиётининг замонавий босқичида кенг қўламли ислохотларнинг муваффақиятли амалга оширилиши ва 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг мақсадларига эришиш давлат бошқарувининг мутлақо янги, самарали ва сифатли фаолият юритувчи тизимини яратишни, давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларининг (кейинги ўринларда ижро этувчи ҳокимият органлари деб юритилади) уйғун фаолиятини ташкил этишни талаб қилади.

Шу билан бирга, айрим ижро этувчи ҳокимият органлари ва ҳўжалик бошқаруви органларининг замонавий талабларга жавоб бермайдиган институционал асослари ва улар фаолиятининг принциплари ўтказилаётган ислохотларни тўлиқ рўйбга чиқаришга ҳамда қўйилган мақсадларга эришишга тўққинлик қилмоқда.

Иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳани модернизациялаш, ҳудудларни ҳар томонлама ривожлантириш, аҳолининг ҳаёт даражаси ва фаровонлигини юксалтириш бўйича давлат сиёсатини муваффақиятли амалга оширишга тўққинлик қилувчи қатор тизимли муаммо ва камчиликлар сақланиб қолмоқда, хусусан:

биринчидан, ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини ташкил этиш асослари ҳудудларни ривожлантириш суръатларини пасайтирувчи, жойларда тўпланиб қолган муаммоларнинг ўз вақтида ҳал этилишини таъминламайпти;

иккинчидан, айрим ижро этувчи ҳокимият органларига юклатилган вазифаларнинг декларатив хусусиятга эгалиги, уларни амалга оширишнинг таш-

килий-ҳуқуқий механизмлари етарли эмаслиги, вазифаларнинг такрорланиши ва давлат томонидан ортқча тартибга солиш ҳолатларининг мавжудлиги амалга оширилаётган ислохотлар самарадорлигига салбий таъсир кўрсатмоқда;

учинчидан, ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилишнинг амалдаги тизими қабул қилинаётган қарорларнинг ижросига тўққинлик қилувчи тизимли муаммоларни ўз вақтида аниқлаш ва бартараф этиш таъминламайпти;

тўртинчидан, ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини баҳолаш механизмлари фақат ҳолатларни қайд этиш ва статистик маълумотларни жорий тўплашдан иборат бўлиб, бу қўлчилик ҳолларда жойлардаги ишларнинг ҳаққоний ҳолатини акс эттирмайди;

бешинчидан, ижро этувчи ҳокимият органлари ва улар раҳбарлари жавобгарлик соҳасининг аниқ чегараси, айниқса, жойларда ижро этувчи ҳокимият органларининг ички идоравий ва идоралараро ўзаро ҳамкорлигининг таъсирчан механизмлари мавжуд эмас;

олтинчидан, давлат функциялари ва ваколатларининг ҳаддан ташқари марказлашганлиги ҳудудларни ривожлантириш дастурларини шакллантириш ва аҳолининг энг муҳим муаммоларини ҳал қилишда маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ролининг пасайишига олиб келмоқда;

еттинчидан, бошқарув жараёнига ишларни режалаштириш ва ташкил этишнинг замонавий инновацион услубларини, илғор ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш даражаси қабул қилинаётган қарорларнинг самарали амал-

га оширилишини таъминлаш ва унинг жараёнини тезкор кузатиб бориш имконини бермайди, шунингдек, давлат бошқарувида ортқча бюрократлаштириш ва юқори сарф-харажатларга сабаб бўлмоқда;

саккизинчидан, ҳўжалик бошқаруви органлари томонидан давлатнинг тартибга солиш ва ҳўжалик функциялари қўшиб олиб борилиши, етарли даражада мослашувчанликка ва бозорга йўналтирилганликка эга бўлмаган эскирган тармок бошқарув тизими, индивидуал имтиёз, преференция ва афзалликларнинг асоссиз тақдим этилиши соғлом рақобат муҳитининг ривожланишига тўққинлик қилмоқда;

тўққизинчидан, ижтимоий ва давлат-хусусий шерикликнинг ривожланмаганлиги нодавлат нотижорат ташкилотлари ва тадбиркорлик субъектларининг долзарб ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этишдаги иштирокини чекламоқда ва оқибатда бюджет харажатларининг камайишини таъминламайпти;

ўнинчидан, ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг етарли даражада очик ва шаффоф эмаслиги, жамоатчилик назоратининг кучсиз механизми ҳаддан ташқари бюрократия ва коррупциянинг турли кўринишларига олиб келмоқда;

ўн биринчидан, айрим раҳбарларда лозим даражада масъулият ва ташаббускорликнинг мавжуд эмаслиги ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича қўйилган вазифаларни ва мақсадли кўрсатмаларни ўз вақтида ҳамда сифатли ҳал этишга салбий таъсир қилмоқда.

(Давоми 2-бетда)

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАР НАМОЙИШИ

Пойтахтимизда "O'zbekim" миллий қадриятлар фестивали бўлиб ўтди.

"Milliy" телеканали ва қатор ташкилотлар ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур фестивалда кенг жамоатчилик ва дипломатик корпус вакиллари, хориқлик меҳмонлар, маҳаллий ва хориқий оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Сайилгоҳ кўчаси эрта тонгдан одамлар билан гавжум бўлди. Ўзбек миллий анъаналари, тасвирий ва амалий санъат асарлари, миллий таомлар, дорбозлар ва халқ ўйинлари, либослар намоийиши, концерт дастурлари бу ерга келган ҳар бир иштирокчига олам-олам қувонч бағишлади.

Жаннатмонанд юртимизга фақат байрамлар, тантаналар ва буғунгидек миллий қадриятлар намоийишига бағишланган фестиваллар ярашади, – дейди ЎЗА муҳбирига сўрхондарёлик Сайдали Курбанов. – Фестивалга оилам билан келдим. Бу ердаги "Водиллик дорбозлар" намоийиши дейсизми, осмонга учирилган улкан ҳаво шарларими ёки миллий адрасимиздан яратилган санъат асари даражасидаги аёллар чопони, сумкалари, либосларини кўриб, мағрурланиб кетдик. Нега дейсизми? Булар ўзбекнинг асл удумлари, қадриятлари қанчалик улуг эканининг исботи-да. Санъаткорларимиз чиқишларини айтмай-сизми?! Тангирда тайёрланган хилма-хил таомларимиз-чи! Ўзбекнинг шоҳона ош жажон рекордини ўрнат-

ди. Булар бизнинг боқий анъаналаримиз, ифтихоримиздир.

Фестиваль доирасидаги тадбирлардан бири – Ўзбек миллий таоми – паловнинг тайёрланиши ва бу жараёнда Guinness World Records вакиллари иштирокидир. Моҳир ошпазларимиз диаметри 4,2, ҳажми 8 метр куб ва баландлиги 1 метрдан ошқ бўлган қозонда 7 минг 360 килограммлик палов тайёрлаб, жажон рекордини ўрнатди.

– Гиннеснинг рекордлар китобида қайд этилиш учун таомга тўрт тонна масаллик сарфланиши керак эди, – дейди Guinness World Records вакили Ричард Стенинг. – Бугун ушбу талаб ошиғи билан бажарилди. Паловни тайёрлаш жараёнида Guinness World Records талабларига тўлиқ риоя қилинди. Палов тайёрлаш бўйича жажон рекорди ўрнатилди. Бу, албатта, Гиннеснинг рекордлар китобида қайд этилади.

– Тошкентга биринчи келишим ва у мени гўзаллиги билан мафтун этди, – дейди россиялик журналист Святослав Гордин. – Қўли гул ҳунармандлар ва рассомлар қадимий анъаналар уйғунлигида яратган тасвирий ва амалий санъат асарлари менга жуда ёқди. Улкан қозонда етти тоннадан ортқ паловнинг тайёрланишини кузатиш ва уни татиб кўриш бахтига муяссар бўлдим.

Фестивалнинг асосий тадбирларидан яна бири Hyatt Regency Tashkent меҳмонхонасида ўтказилган

"O'zbekim" китобининг тантанали тақдими бўлди.

Китоб-альбом билан танишган ўқувчилар ундаги нодир тарихий ва замонавий ҳўжатлардан халқимизнинг моддий ва номоддий бойликлари, меъморий обидалари, бой мероси ҳақидаги ва бошқа қўлаб маълумотларга эга бўлади. "O'zbekim" китоби лойиҳаси устида 10 га яқин сураткаш ишлаган. Китоб учун иш жараёнида олинган 10 мингдан зиёд суратдан 2 мингтаси танлаб олинган. Нашрдан 6 та панорамали сурат жой олган. Энг йирик фотокомпозицияда 250 дан зиёд киши тасвирланган. Улар Ўзбекистонда яшовчи турли миллат вакиллари бўлиб, ҳар бири ўз миллий либосида акс эттирилган. Суратта олиш жараёнида керакли муҳитни яратишда 50 дан зиёд ҳунарманд-устанинг 500 дан ортқ амалий санъат намуналаридан фойдаланилган.

Фестиваль жараёни пойтахтимиз турли масканларида ўрнатилган 20 дан ортқ экранда намоийиш этилди. Шунингдек, "Milliy" телеканали, Guinness World Recordsнинг Facebookдаги саҳифаси орқали тўғридан-тўғри эфирга узатиб берилди.

Тадбирларда Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Арипов иштирок этди.

**Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Насиба ЗИЁДУЛЛАЕВА**

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Наманганда "Энг намунали оила" кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Касаба уюшмалари федерацияси, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, "Нуроний" жамғармаси, "Оила" илмий-амалий маркази ҳамкорлигида ўтказилган танловда 11 оила таништирув, тезкор савол-жавоб ва "Оила мустаҳкамлиги – юрт тинчлиги" мавзусида видеоролик тайёрлаш шартлари асосида билими ва ҳаётий тажрибасини синовдан ўтказди.

● Сирдарё вилояти Сайхунбод туманидаги 4-мактабга таълим муассасаси мукаммал таъмирдан сўнг фойдаланишга топширилди. Мукаммал таъмирдан сўнг бу ерда қўшимча 30 иш ўрни яратилди. Тарбиячи ва азналар ёш авлодга замон талаблари асосида таълим-тарбия бериши учун барча шароит яратилди. 70 ўринли муассасада кичкинтойлар рус ва инглиз тилларидан ҳам сабоқ олади.

● Хива шаҳридаги "Ичан қалъа" давлат музей-кўриқхонасида Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси, Хоразм вилояти ҳокимлиги ва бошқа ташкилотлар ҳамкорлигида ташкил этилган "Рақс сеҳри" халқаро фестивали бошланди.

ЖАҲОНДА

● Кеча "Ирма" тўфони Кариб ҳавзаси мамлакатларидан ўтиб, ҳозирда соати-га 300 километр тезликда АҚШнинг Флорида штатида яқинлашмоқда. Таъкидлаш жоизки, ушбу тўфон Барбуда оролини буткул вайрон қилиб, тўрт кишининг ҳаётига зомин бўлди ва оролга 150 миллион долларлик талафот етказди.

● АҚШнинг Аризона штатида F-16 русумли самолёт ҳалокатга учради. Ҳозирча уни бошқараётган учувчининг тақдири номаълум. Самолётни қидириш ишлари давом этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МАЪМУРИЙ ИСЛОХОТЛАР
КОНЦЕПЦИЯСИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

Кўрсатиб ўтилган тизимли муаммоларни бартараф этиш, инновацион ривожланишнинг замонавий умумжаҳон тенденцияларини ҳисобга олган ҳолда давлат бошқаруви тизимининг самарадорлигини ошириш, шунингдек, 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган вазифаларни изчил рўёбга чиқариш мақсадида:

1. **Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепцияси** 1-иловага мувофиқ;
Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясини амалга ошириш бўйича "Йўл харитаси" (кейинги ўринларда "Йўл харитаси" деб юритилади) 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Куйидагилар давлат бошқаруви тизимини тубдан ислох қилиш бўйича маъмурий ислохотларнинг асосий йўналишлари ва вазифалари этиб белгилансин:

а) куйидагиларни назарда тутувчи **ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг институционал ва ташкилий-ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш**:

ижро этувчи ҳокимият органлари, шу жумладан, уларнинг таркибий ва ҳудудий бўлиmlарини ташкил этиш ва тугатишнинг аниқ мезонлари ҳамда тартиб-таомилларини жорий қилиш;

ижро этувчи ҳокимият органлари, уларнинг тузилмалари ва бўлиmlарини оптималлаштириш;

ижро этувчи ҳокимият органлари ва улар раҳбарларининг бириктирилган соҳада давлат сиёсати амалга оширилишида мустақиллигини ошириш;

"Электрон ҳукумат" тизимини янада кенг жорий этиш;

давлат хизматлари кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш;

маъмурий адлия тизимини ривожлантириш;

б) куйидагиларни назарда тутган ҳолда, **ижро этувчи ҳокимият органларининг вазифалари (функциялари, ваколатлари)ни, уларни амалга ошириш механизмлари ва жавобгарлик соҳаларини аниқлаштириш, мувофиқлаштириш ва ўзаро ҳамкорлик жараёнларини такомиллаштириш**;

ижро этувчи ҳокимият органларининг аниқ вазифалари (функциялари, ваколатлари)ни ва жавобгарлик соҳаларини белгилаш, ишониб топширилган тузилма фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилишнинг аниқ тизимини жорий этиш;

давлат ва ҳудудий ривожланиш дастурларини шакллантиришда ҳудудий ижро этувчи ҳокимият органларининг ташаббускорлигини ошириш ҳамда ролини кучайтириш;

мақсадли индикаторларга эришишга ва стратегик ривожланиш дастурларини амалга ошириш самарадорлигига асосланган барча даражадаги ижро этувчи ҳокимият органлари ва уларнинг раҳбарлари фаолиятини, шу жумладан, вакиллик ҳокимияти органлари томонидан улар ҳисоботларини эшитиш йўли билан баҳолашнинг принципаал янги тизимини жорий этиш;

"ақлли тартибга солиш" моделларини ва қабул қилинаётган қарорларнинг тартибга солиш таъсирини таҳлил қилишнинг стандартлаштирилган услубиётини жорий этиш;

айрим давлат функцияларини жамоатчилик назорати субъектларига ўтказиш йўли билан тартибга солиш воситаларини такомиллаштириш;

ишни ташкил этишнинг аниқ натижаларга эришишга қаратилган замонавий услубларини (сифат менежменти, индикатив режалаштириш, аутсорсинг, таҳлил қилишнинг) жорий этиш;

ривожланиш дастурларини ишлаб чиқиш ва уларнинг амалга оширилишини мониторинг қилиш жараёнида жамоатчилик билан ўзаро ҳамкорлиكنинг замонавий шакл ва механизмларидан кенг фойдаланиш;

в) куйидагиларни назарда тутган ҳолда, **иқтисодиёт тармоқларига маъмурий таъсир кўрсатишни янада қисқартириш ва бошқарувнинг бозор механизмларини кенгайтириш**:

энг зарур иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳаларда (саноат, транспорт, энергетика ва бошқалар) соғлом рақобат муҳитини ривожлантириш, давлат ва тижорат манфаатлари тўқнашувини бартараф этишга қаратган ҳолда бошқарув тизимини такомиллаштириш;

иқтисодий фаолиятда давлат иштирокининг аниқ бозор механизмларини ишлаб чиқиш;

ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг долзарб масалаларини ҳал этишда нодавлат нотижорат ташкилотлари ва тадбиркорлик субъектларининг кенг иштирокини таъминлашга қаратилган ижтимоий ҳамда давлат-хусусий шерикликнинг ҳуқуқий ва институционал базасини такомиллаштириш;

айрим давлат функцияларининг лозим даражада бажарилиши устидан давлат назорати механизмларини жорий этган ҳолда уларни хусусий секторга ўтказиш;

г) куйидагиларни назарда тутган ҳолда, **вертикал бошқарув тизими ва ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамкорлигининг механизмларини такомиллаштириш**:

давлат бошқарувини босқичма-босқич номарказлаштириш;

маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг молиявий имкониятлари, роли ва жавобгарлигини кенгайтириш;

маҳаллий давлат ҳокимияти тизимини ташкил этишда ҳокимиятлар бўлиниши принципининг амалий рўёбга чиқарилишини таъминлаш;

ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг долзарб масалаларини ҳал этишда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг ролини ва фаолият самарадорлигини ошириш;

д) куйидагиларни назарда тутган ҳолда, **давлат бошқаруви тизимига стратегик режалаштиришнинг замонавий шакллари, инновацион ғоялар, ишланмалар ва технологияларни жорий этиш**:

стратегик режалаштириш тизимини ташкил этиш ҳамда давлат бошқарувининг инновацион ғоялар, ишланмалар ва технологиялардан кенг фойдаланишга асосланган замонавий шакллари жорий этиш;

илмий-тадқиқот ва инновация фаолиятини ривожлантириш соҳасини, шу жумладан, инновацион ғоялар ва технологияларни ишлаб чиқиш соҳасини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ҳамда унга инвестицияларни кенг жалб этиш;

илмий-тадқиқот ва инновация фаолиятининг замонавий ютуқларини жорий этишнинг самарали механизмларини яратиш;

табиатни муҳофаза қилиш, ресурс ва энергия тежайдиган технологияларни кенг жорий этиш;

е) куйидагиларни назарда тутган ҳолда, **профессионал давлат хизматининг самарали тизимини шакллантириш, ижро этувчи ҳокимият органлари тизимида коррупцияга қарши курашишнинг таъсирчан механизмларини жорий этиш**:

давлат хизмати, давлат бошқаруви соҳасида мутахассислар тайёрлашнинг махсус таълим йўналишларини ташкил этиш масалаларини тартибга солиш норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш;

давлат хизматчилари меҳнатига ҳақ тўлаш ва ижтимоий таъминотининг муносиб шароитларини яратиш;

ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятида шаффофлик ва очиқликни таъминлаш; жиҳмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизимини тубдан такомиллаштириш.

3. Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясини амалга ошириш бўйича комиссия (кейинги ўринларда Комиссия деб юритилади) 3-иловага мувофиқ таркибда;

Давлат бошқаруви тизимини тубдан ислох қилиш юзасидан танқидий ўрганиш ўтказиш ва тақлифлар тайёрлаш бўйича ишчи гуруҳлар (кейинги ўринларда ишчи гуруҳлар деб юритилади) 4-иловага мувофиқ таркибларда ташкил этилсин.

4. Комиссия (А.Н.Арипов):

бир ҳафта муддатда Давлат бошқаруви тизимини тубдан ислох қилиш юзасидан танқидий ўрганиш ўтказиш ва тақлифлар тайёрлаш жадвалини тасдиқласин;

Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепцияси ва "Йўл харитаси"ни амалга оширишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг лойиҳалари сифатли ишлаб чиқиши ҳамда белгиланган тартибда киритилишини таъминласин;

Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясини амалга ошириш доирасида фуқаролик жамияти институтлари, оммавий ахборот воситалари, илмий доиралар вакиллари ва хорижий экспертларни кенг жалб этган ҳолда учрашувлар, семинарлар, «давра суҳбатлари» ва пресс-конференциялар ташкил қилсин;

Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепцияси ва "Йўл харитаси"нинг тўлиқ, ўз вақтида ва сифатли амалга оширилиши устидан қатъий назорат ўрнатсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги:

Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепцияси ва "Йўл харитаси"нинг амалга оширилиши доирасида ишлаб чиқиладиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларининг ўз вақтида ҳамда сифатли тайёрланиши, келишилиши ва киритилиши устидан мониторинг олиб борилишини таъминласин;

ҳар ойда Комиссияга мониторинг натижалари тўғрисида ахборот киритсин.

6. Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон миллий телерадиоканпанисия, Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги оммавий ахборот воситаларида ушбу Фармоннинг мақсад ҳамда вазифаларини кенг ёритиш бўйича чиқишлар ва мавзуга оид кўрсатувларни ташкил этсин.

7. Ўзбекистон Республикасининг Ташқи ишлар вазирлиги зарурат бўлганда, хорижий (халқаро) ташкилотлар вакилларини жалб қилган ҳолда давлат бошқаруви соҳасида илғор хорижий мамлакатларнинг қонунчилиги ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини ўрганишни ташкил этишда Комиссияга, ишчи гуруҳларга кўмаклашсин.

8. Белгилансинки, Ўзбекистон Республикаси Президенти девонни хизматлари, Вазирлар Маҳкамаси, вазирликлар ва идоралар, шунингдек, ишчи гуруҳлар раҳбарлари мазкур Фармонда назарда тутилган вазифаларнинг ўз вақтида, тўлиқ ва сифатли бажарилиши учун шахсан жавобгардир.

9. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчилари У.С.Исмоилов, О.Б.Муродов ва Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори И.Б.Абдуллаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2017 йил 8 сентябрь

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2017 йил 8 сентябрдаги ПФ-5185-сон Фармонида
1-илова

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МАЪМУРИЙ ИСЛОХОТЛАР КОНЦЕПЦИЯСИ

2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси (кейинги ўринларда Ҳаракатлар стратегияси деб юритилади) мувофиқ, давлат ва жамият қурилишини такомиллаштириш, қонун устуворлигини таъминлаш ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳани ривожлантириш ва либераллаштириш, хавфсизлик, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенгликни таъминлаш, чуқур ўйланган, ўзаро манфаатли ва амалий рўйидаги ташқи сиёсат юритиш давлат ва жамиятни модернизация қилишнинг муҳим мақсадлари этиб белгиланди.

Ушбу мақсадларга эришишнинг муҳим шарти амалга оширилаётган ислохотлар, қабул қилинаётган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва давлат дастурларининг тўлиқ рўёбга чиқарилишини таъминлай оладиган, шунингдек, ижтимоий-сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ривожланиш муаммоларини ўз вақтида аниқлайдиган ва самарали ҳал қиладиган давлат бошқаруви тизимининг аниқ фаолият кўрсатиши ҳисобланади.

Шу билан бирга, Ҳаракатлар стратегиясини амалга ошириш жараёнининг тизимли таҳлили ва аҳоли билан мулоқот натижалари давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларининг (кейинги ўринларда ижро этувчи ҳокимият органлари деб юритилади) фаолиятини ташкил этишда ислохотларни тўлиқ рўёбга чиқаришга тўқсинлик қилувчи жиҳдий камчиликларнинг сақланиб қолаётганлигидан далолат бермоқда. Хусусан:

ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини ташкил этиш асослари ҳудудларни ривожлантириш суъратларини пасайтирувчи, жойларда тўғлиб қолган муаммоларнинг ўз вақтида ҳал этилишини таъминламайпти. Ижро этувчи ҳокимият органлари (вазирликлар, давлат қўмиталари, агентликлар, қўмиталар, марказлар, инспекциялар) ҳуқуқий мақомининг айрим ҳолатларда аниқ чегаралаб қўйилмаганлиги уларнинг давлат аппаратидаги аниқ ўрни ва ролини аниқлаш имконини бермаётти;

айрим ижро этувчи ҳокимият органларига юклатилган вазифаларнинг декларатив характерга эгаллиги, уларни амалга оширишнинг ташкилий-ҳуқуқий механизмлари етарли эмаслиги, вазифаларнинг тақдорланиши ва давлат томонидан ортиқча тартибга солиш ҳолатларининг мавжудлиги амалга оширилаётган ислохотлар самарадорлигига салбий таъсир кўрсатмоқда. Ижро этувчи ҳокимият органлари томонидан уларга хос бўлган функцияларнинг бажарилиши, шунингдек, се-

зиларли даражада квазидавлат секторнинг (ҳўжалик бошқаруви органлари, давлат унитар корхоналари) мавжудлиги иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳанинг давлат томонидан ҳалдан ташқари тартибга солинишига олиб келмоқда;

ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилишнинг амалдаги тизими қабул қилинаётган қарорларнинг ижросига тўқсинлик қилаётган тизимли муаммоларни ўз вақтида аниқлаш ва бартараф этишни таъминламайпти. Давлат-ҳокимият ваколатлари берилган қўллаб-идоралараро коллегиял органларнинг (комиссиялар, кенгашлар, ишчи гуруҳлар ва бошқалар) мавжудлиги ижро этувчи ҳокимият органлари вазифа ва функцияларининг ўрнини эгаллашга, қабул қилинаётган қарорлар ва аниқ натижаларга эришиш учун жавобгарлиكنинг сусайишига олиб келмоқда;

ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини баҳолаш механизмлари факат ҳолатларни қайд этиш ва статистик маълумотларни жорий тўплашдан иборат бўлиб, бу аксарият ҳолларда жойлардаги ишларнинг ҳаққоний ҳолатини акс эттирмайди;

ижро этувчи ҳокимият органлари ва улар раҳбарлари жавобгарлик соҳаларининг аниқ чегараси, айниқса, жойларда ижро этувчи ҳокимият органларининг ички идоравий ва идоралараро ўзаро ҳамкорлигининг таъсирчан механизмлари мавжуд эмас;

давлат функциялари ва ваколатларининг ҳалдан ташқари марказлаштирилганлиги ҳудудларни ривожлантириш дастурларини шакллантириш ва аҳолининг энг муҳим муаммоларини ҳал қилишда маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ролининг пасайишига олиб келмоқда;

бошқарув жараёнига ишларни режалаштириш ва ташкил этишнинг замонавий инновацион услубларини, илғор ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш даражаси қабул қилинаётган қарорларнинг самарали амалга оширилишини таъминлаш ва унинг жараёнини тезкор кузатиб бориш имконини бермайдди, шунингдек, давлат бошқарувини ортиқча бюрократлаштириш ва унинг юқори сарф-харажатларининг сабаби ҳисобланади;

ҳўжалик бошқаруви органлари томонидан давлатнинг тартибга солиш ва ҳўжалик функциялари қўшиб олиб борилиши, етарли даражада мослашувчанликка ва бозорга йўналтирилганликка эга бўлмаган, эскирган тармок бошқарув тизими, индивидуал имтиёз, преференция ва афзалликларнинг асоссиз тақдим этилиши соғлом рақобат муҳитининг ривожланишига тўқсинлик қилимоқда;

ижтимоий ва давлат-хусусий шерикликнинг ривожланмаганлиги нодавлат нотижорат ташкилотлари ва тадбиркорлик субъектларининг долзарб ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этишдаги иштирокини чеклайди ҳамда оқибатда бюджет харажатларининг камайишини таъминламайди;

ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг етарли даражада очик ва шаффоф эмаслиги, жамоатчилик назоратининг кучсиз механизми ҳалдан ташқари бюрократияга ва коррупциянинг турли кўринишларига олиб келмоқда. Давлат хизматларини кўрсатиш даражаси аҳоли ва бизнеснинг истак ва талабларига жавоб бермаётти, давлат бошқаруви тизимига бўлган ишончни ошириш имконини бермаётти;

айрим раҳбарларда лозим даражада масъулия ва ташаббускорлиكنинг мавжуд эмаслиги ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича қўйилган вазифаларни ва мақсадли кўрсатмаларни ўз вақтида ҳамда сифатли ҳал этишга салбий таъсир қилмоқда. Давлат хизматининг унификацияланган ҳуқуқий асослари, давлат хизматчиларининг мақомини белгилловчи ягона нормалар, уларнинг фаолиятини баҳолаш мезонлари шакллантирилмаганлиги давлат хизматчиларининг профессионал корпусини яратиш имконини бермаётти;

ижро этувчи ҳокимият органлари ҳодимларини ижтимоий-моддий ҳимоя қилишнинг паст даражада эканлиги, юклатилган жавобгарлик даражасининг улар ижтимоий-ҳуқуқий ҳолатига мувофиқ келмаслиги, меҳнатга ҳақ тўлаш ва ижтимоий таъминот жамғармасини шакллантиришнинг ягона принциплари мавжуд эмаслиги малакали кадрларнинг давлат хизматидан чиқиб кетиши ҳамда коррупциявий ҳолатлар, давлат томонидан ажратилаётган молиявий ресурсларнинг адолатсиз ва номутаносиб тақсимланishi учун шароит яратмоқда.

Давлат бошқаруви тизимидаги мавжуд камчиликлар жамиятнинг ўсиб бораётган талабларига лозим даражада муносабат билдириш, жойларда тўғлиб қолган муаммоларни ҳал қилиш, иқтисодиётни жадал ривожлантириш, оқибатда эса одамларнинг ҳаётида қўтилаётган ижобий ўзгаришларга эришишни таъминлаш имконини бермайдди.

Шу муносабат билан куйидаги асосий йўналишларни назарда тутувчи Маъмурий ислохотлар концепциясини муваффақиятли амалга ошириш орқали давлат бошқарувининг концептуал янги моделини шакллантириш алоҳида аҳамият касб этади:

1. Ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг институционал ва ташкилий-ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш.

1. Ижро этувчи ҳокимият органлари, шу жумладан, уларнинг таркибий ва ҳудудий бўлиmlарини ташкил этиш ва тугатишнинг маъмурий аппарат, бюджет юкламаси асоссиз ошиши ва давлат бошқарувини бюрократлаштиришнинг олдини олишга қаратилган аниқ мезонлари ҳамда тартиб-таомилларини жорий этиш.

2. Реал эътиб, ижтимоий-иқтисодий жараёнларга салбий таъсирга йўл қўймаслик, республика ва ҳудудий ижро этувчи ҳокимият органлари ўртасидаги номутаносибликни бартараф этиш, шунингдек, кадрлар ва моддий ресурсларнинг тўғри тақсимланишини таъминлашни ҳисобга олган ҳолда, ижро этувчи ҳокимият органлари, уларнинг тузилмалари ва бўлиmlарини оптималлаштириш.

3. Ижро этувчи ҳокимият органлари ва улар раҳбарларининг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тегишли департаментлари билан ўзаро ҳамкорлиги механизмларини қайта қўриб чиқиш ва такомиллаштириш ҳисобига бириктирилган соҳада давлат сиёсати амалга оширилиши учун уларнинг мустақиллиги ҳамда жавобгарлигини ошириш.

4. Маъмурий тартиб-таомилларни оптималлаштириш, бошқарув жараёнини автоматлаштириш, ҳудудлар ва бутун мамлакатда юзага келадиган таҳдид ва муаммоларга ўз вақтида ҳамда муносиб таъсир кўрсатиш учун ахборот алмашинишнинг самарали тизимини шакллантириш мақсадида барча даражадаги ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятида "Электрон ҳукумат" тизими ва замонавий ахборот-коммуникация технологияларини янада кенг жорий этиш.

5. Куйидагилар орқали давлат хизматлари кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш: "ягона дарча", шу жумладан, идоравий марказлар негизида жиҳмоний ва юридик шахсларга давлат хизматлари кўрсатиш ягона марказларини ташкил этиш;

барча давлат хизматларини тартибга солиш, уларни ягона реестрга киритиш;

давлат хизматлари кўрсатишда ижро этувчи ҳокимият органлари томонидан идоралараро ҳамкорлик орқали олиш лозим бўлган ҳужжатлар ва маълумотларнинг рўйхатини белгилаш ва босқичма-босқич кенгайтириш.

6. Ижро этувчи ҳокимият органлари ва уларнинг мансабдор шахсларининг қарорлари ва ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан юқори ту-

рувчи органларга шикоят қилиш тартибини такомиллаштириш, низоларни судга ҳал қилиш усули сифатида жиҳмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини коллегиял эшитиш механизми жорий этиш орқали маъмурий адлия тизимини ривожлантириш.

II. Ижро этувчи ҳокимият органларининг вазифалари (функциялари, ваколатлари)ни, уларни амалга ошириш механизмлари ва жавобгарлик соҳасини аниқлаштириш, мувофиқлаштириш ва ўзаро ҳамкорлик жараёнларини такомиллаштириш.

1. Ижро этувчи ҳокимият органлари ва улар раҳбарларининг аниқ вазифалари (функциялари, ваколатлари) ва жавобгарлик соҳасини белгилаш, ҳар бир вазифа ва функцияни амалга ошириш механизмларини белгилайдиган, шу жумладан, ахборот-таҳлилий қўллаб-қувватлаш, стратегик режалаштириш, лойиҳа бошқаруви, тартибга солиш функцияларини амалга ошириш, давлат хизматлари кўрсатиш масалалари бўйича маъмурий тартиб-таомиллар ҳамда регламентларни жорий этиш.

2. Ҳудудларни ривожлантириш бўйича вазифаларни ҳал қилишда барча даражадаги ижро этувчи ҳокимият органларининг самарали иштини ташкил этиш ва кўчаларни сафарбар этиш, шунингдек, тор идоравий ёндашув ҳолатларининг олдини олиш имконини берувчи ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилишнинг "Ўзбекистон Республикаси Президенти девони – Вазирлар Маҳкамаси – республика давлат бошқаруви органлари – таркибий ва ҳудудий бўлиmlар – маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари" таъсирчан тизимини жорий этиш.

3. Тегишли ваколатларни аниқ давлат органларига ўтказиш ва уларга қабул қилинаётган қарорларнинг натижаси учун жавобгарликни юқлаш орқали давлат-ҳокимият ваколатлари берилган идоралараро коллегиял органларни (комиссиялар, кенгашлар, ишчи гуруҳлар ва бошқалар) тубдан қисқартириш.

4. Ҳудудларнинг ўзига хос хусусиятлари ва жойлардаги долзарб муаммоларни комплекс ҳал этиш заруратини ҳисобга олган ҳолда, давлат ва ҳудудий ривожлантириш дастурларини шакллантиришда ҳудудий ижро этувчи ҳокимият органларининг ташаббускорлигини ошириш ҳамда ролини кучайтириш.

(Давоми 3-бетда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МАЪМУРИЙ ИСЛОХОТЛАР КОНЦЕПЦИЯСИ

(Давоми. Боши 1, 2-бетларда)

5. Мақсадли индикаторларга эришишга ва стратегик ривожланиш дастурларини амалга ошириш самарадорлигига асосланган барча даражадаги ижро этувчи ҳокимият органлари ва уларнинг раҳбарлари фаолиятини, шу жумладан, дастурий бюджетлаштириш ва вакиллик ҳокимияти органлари томонидан улар ҳисоботларини эшитиш йўли билан баҳолашнинг принциплал янги тизимини жорий этиш.

6. **Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни уларнинг таъсирини лозим даражада баҳола-масдан қабул қилишга йўл қўймаслик**, шунингдек, коллизия нормалар, икки хил шарҳлаш, коррупция қўриқчилиги ва давлат томонидан ортиқча тартибга солиш ҳолатларига олиб келувчи **идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиш амалиёти**ни **босқичма-босқич бартараф этишни** назарда тутувчи “ақли тартибга солиш” моделларини ва қабул қилинаётган қарорларнинг тартибга солиш таъсирини таҳлил қилишнинг стандартлаштирилган услубиётини жорий этиш.

7. Ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятини мавжуд муаммоларнинг оқибатларига қарши курашишга эмас, унинг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этишга йўналтириш мақсадида айрим давлат функцияларини жамоатчилик назорати субъектларига ўтказиш ва ортиқча маъмурий тартибга солишни камайтириш орқали тартибга солиш воситаларини тақомиллаштириш.

8. Ишни ташкил этишнинг аниқ натижаларга эришишга қаратилган замонавий услубларини (сифат менежменти, индикатив режалаштириш, аутсорсинг, краудсорсинг) жорий этиш.

9. Ривожланиш дастурларини ишлаб чиқиш ва уларнинг амалга оширилишини мониторинг қилиш жараёнига фуқаролар ва тадбиркорлик субъектлари билан очик мулоқотни таъминлайдиган жамоатчилик билан ҳамкорлиkning замонавий шакллари (виртуал қабулхоналар, “ишонч телефонлари”) кенг жорий этиш.

III. Иқтисодиёт тармоқларига маъмурий таъсир кўрсатишни янада қисқартириш ва бошқарувнинг бозор механизмларини кенгайтириш.

1. Энг зарур иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳаларда (саноат, транспорт, энергетика ва бошқалар) соғлом рақобат муҳитини ривожлантириш, давлат ва тижорат манфаатлари тўқнашувини бартараф этишга қаратган ҳолда, бошқарув тизимини тақомиллаштириш.

2. Хусусий сектор самарали фаолият кўрсатаётган соҳаларда давлат иштирокидаги тижорат ташкилотларини тузишга чеклов чораларини белгилаш ва амалдаги корхоналарни қайта ташкил этиш, шунингдек, соғлом рақобат муҳитининг ривожланишини келажатдаги алоҳида ҳўжалик юритувчи субъектларга эксклюзив ҳуқуқлар, индивидуал имтиёзлар

ҳамда преференциялар бериш амалиётидан воз кечиш.

3. Иқтисодий фаолиятда, энг аввало, давлат унитар корхоналарини ташкил этиш ва фаолиятини бошқариш, ишончли бошқарувчилар ва давлатнинг ишончли вакиллари ваколатларини, уларнинг иқтисодий ва бошқарув самарадорлигини ошириш, биринчи навбатда, давлат активларини бошқариш тизимининг молиявий шаффофлиги ва самарадорлигини оширишга қаратилган давлат иштирокидаги ҳўжалик юритувчи субъектларни бошқаришнинг корпоратив механизмларини ривожлантириш соҳаларида давлат иштирокининг аниқ бозор механизмларини ишлаб чиқиш.

4. Назорат ваколатига эга ижро этувчи ҳокимият органларини («Ўздавнефтегазинспекция», «Ўздавэнергоназорат» ва бошқалар) уларнинг назорати остидаги ҳўжалик бошқаруви органлари (“Ўзбекнефтегаз” АЖ, “Ўзбекэнерго” АЖ ва бошқалар) ҳисобидан молиялаштириш амалиётидан воз кечиш.

5. Ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг долзарб масалаларини (таълим, соғлиқни сақлаш, туризм, коммунал ҳўжалик, йўл-транспорт инфратузилмаси) ҳал қилишда нодавлат нотижорат ташкилотлари ва тадбиркорлик субъектларининг кенг иштирокини таъминлашга ҳамда бюджет харажатларини камайтиришга қаратилган ижтимоий ва давлат-хусусий шериклининг ҳуқуқий ва институционал базасини тақомиллаштириш.

6. Лицензиялаш, сертификатлаштириш, аккредитациядан ўтказиш ва рухсат бериш тартиб-таомиллари орқали давлат функцияларининг лозим даражада баҳарлилиги устидан давлат назорати механизмларини жорий этган ҳолда уларнинг айримларини хусусий секторга ўтказиш. Айни вақтда давлат назоратининг ортиқча маъмурий чораларини (лицензиялаш ва рухсат бериш тартиб-таомиллари), шу жумладан, уларни муқобил тартибга солиш турларига (жавобгарлиқни мажбурий суғурталаш, мувофиқлиқни декларациялаш ва бошқалар) алмаштириш орқали қисқартириш.

IV. Вертикал бошқарув тизими ва ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамкорлигининг механизмларини тақомиллаштириш.

1. Республика давлат бошқаруви органлари ваколатларини маҳаллий давлат ҳокимияти органларига, вилоятдан туман (шаҳар) давлат ҳокимияти органларига ўтказишни назарда тутган ҳолда, давлат бошқарувини босқичма-босқич номарказлаштириш. Давлат бошқарувининг турли даражадаги ўзаро функция ва ваколатларини, хусусан, умумдавлат мисқидидаги стратегик масалаларни республика ижро этувчи ҳокимият органларида қолдириш, шунингдек, улар томонидан маҳаллий давлат ҳокимияти органларига берилган ваколатлардан лозим даражада фойдаланаётганилиги устидан назорат қилишни аниқ чегаралаш.

2. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг молиявий имкониятларини, шу жумладан, маҳаллий бюджетта солиқ ажратмаларини қўлай-тириш ҳамда ҳудудларни ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш мақсадида маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг солиқ солиш базасини кенгайтиришдан манфаатдорлигини қучайтириш орқали кенгайтириш.

3. Ҳокимнинг маҳаллий ҳокимият вакиллик органининг раҳбари сифатидаги мақомини ўнда ижро этувчи ҳокимият раҳбари мақомини сақлаган ва халқ депутатлари Кенгашларининг қотибятини тузган ҳолда қайта қўриб чиқиш орқали маҳаллий давлат ҳокимияти тизимини ташкил этишда ҳокимиятлар бўлиниши таъминлашнинг амалий рўёбга чиқарилишини таъминлаш.

4. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг, айниқса, халқ депутатлари Кенгашларининг ижро этувчи ҳокимият органлари ҳудудий бўлинмалари фаолиятини назорат қилиш бўйича роли ва масъулиятини ошириш.

5. Тегишли ваколатларни ҳокимга босқичма-босқич ўтказиш орқали ҳудудий ижро этувчи ҳокимият органларининг раҳбар кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйиш масалаларида маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ваколатларини қучайтириш.

6. Келгусида маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва ҳокимлар фаолияти устидан таъсирчан жамоатчилик назоратини таъминлашга қаратилган ҳокимларни сайлаш тартибини жорий этиш.

7. Ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг долзарб масалаларини ҳал этишда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг ролини ва фаолият самарадорлигини ошириш.

V. Давлат бошқаруви тизимига стратегик режалаштиришнинг замонавий шакллари, инновацион ғоялар, ишланмалар ва технологияларни жорий этиш.

1. Мамлакатнинг интеллектуал ва технологик салоҳиятини оширишнинг узоқ мuddатли сценарийлари асосида устувор соҳа ва тармоқларни инновацион ривожлантиришнинг келажакдаги моделларини шакллантириш имконини берадиган стратегик режалаштириш тизимини яратиш.

2. Давлат хизматлари кўрсатишнинг тартиб-таомилларини оптималлаштириш ва соддалаштириш, давлат органлари фаолиятининг самарадорлигини оширишни таъминлайдиган давлат бошқарувининг инновацион шакллари жорий этиш.

3. Илмий-тадқиқот ва инновацион фаолиятини ривожлантириш соҳасини, шу жумладан, инновацион ғоялар ва технологияларни ишлаб чиқиш бўйича ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ҳамда унга инвестицияларни кенг жалб қилиш, уларни янада ривожлантиришни таъминлайдиган норматив-ҳуқуқий базани шакллантириш.

4. Илмий-тадқиқот ва инновацион фаолиятнинг замонавий ютуқларини жорий этишнинг самарали механизмларини, шу жумладан, илмий-экспериментал ихтисослаштирилган лабораториялар, юқори технологиялар марказлари ва технопарклари ташкил этиш орқали яратиш.

5. Табиати муҳофаза қилиш, ресурс ва энергия тежайдиган технологияларни, шу жумладан, муқобил ва қайта тикланувчи энергия манбаларини қўллашни ривожлантириш, сувни тозалаш ҳамда чўчқулаштиришнинг замонавий шакллари кенгайтириш, ундан оқилона фойдаланиш орқали кенг жорий этиш.

VI. Профессионал давлат хизматининг самарали тизимини шакллантириш, ижро этувчи ҳокимият органлари тизимида коррупцияга қарши курашишнинг таъсирчан механизмларини жорий этиш.

1. Давлат хизматчиларининг профессионал корпусини яратиш мақсадида давлат хизматини ташкил этиш, шу жумладан, ҳуқуқий мақоми, давлат хизматчиларининг классификацияси, хизматга қабул қилишнинг шаффоф механизмлари (танлов асосида), кадрлар захирасини шакллантириш, хизматни ўташ, ахлоқ нормаларига риоя этилишини таъминлаш масалаларини тартибга солиш норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш.

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурида ягона давлат кадрлар сиёсатини амалга ошириш учун масъул бўлган ихтисослаштирилган органи ташкил этиш.

3. Давлат бошқаруви соҳасида мутахассислар тайёрлашнинг ва давлат хизматчилари малласини оширишнинг махсус таълим йўналишларини ишлаб чиқиш, шахсий утуқ, билим ва касб маҳорати асосида уларнинг фаолияти самарадорлигини баҳолашнинг замонавий услубларини жорий этиш.

4. Давлат хизматининг жозибадорлигини ошириш, коррупциянинг юзага келиш хавфи ва мансаб суиистеъмолчилигини камайтириш имконини берадиган давлат хизматчилари меҳнатига ҳақ тўлаш ва ижтимоий таъминотининг замонавий тизимини яратиш.

5. Ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг шаффофлиги ва очиклигини таъминлаш, жисмоний ва юридик шахсларга ахборот тақдим этишнинг замонавий шакллари жорий қилиш, жамият ва бизнес билан ўзаро ҳамкорлик қилишда ортиқча маъмурий сарф-харажатларга барҳам бериш.

6. Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизимини янада тақомиллаштириш, аҳоли билан очик мулоқотни йўлга қўйишнинг янги, самарали механизм ва услубларини жорий этиш.

7. Иш вақти ва моддий-ишлаб чиқариш ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳисобига

ижро этувчи ҳокимият органлари ходимларининг меҳнат унумдорлигини ошириш.

VII. Маъмурий ислохотларнинг амалга оширилишидан қўтилаётган натижалар.

1. Қўтилаётган ислохотларнинг тўлиқ амалга оширилишини таъминлашга, ижтимоий-сиёсий ва иқтимоий-иқтисодий ривожланишнинг муаммоларини ўз вақтида аниқлаш ва самарали ҳал этишга қодир бўлган, инновацион ривожланишнинг умумжаҳон тенденцияларига жавоб берадиган давлат бошқаруви тизимини яратиш, шу жумладан, қўйидагилар орқали:

ортиқча ва ўзига хос бўлмаган вазифа, функция ва ваколатларни бартараф этиш, такрорлаш ва параллелизмни тугатиш ҳисобига давлат бошқаруви тизимини оптималлаштириш ҳамда номарказлаштириш;

давлат бошқарувини бюрократиядан холи қилиш ва унинг сарф-харажатларини пасайтириш, бошқарув қарорлари қабул қилиш тизимининг фаолият самарадорлигини ва шаффофлигини ошириш;

стратегик режалаштириш, инновацион ғоялар, ишланмалар ва технологиялар тизимини жорий этиш;

иқтисодиёт тармоқларига маъмурий таъсир кўрсатишни янада қисқартириш ҳамда бошқарувнинг соғлом рақобат муҳитини ривожлантириш, мамлакатнинг инвестициявий жозибадорлиги ва аҳолининг ишчанлик фаоллигини оширишга қаратилган бозор механизмларини кенгайтириш;

жамоатчилик ва парламент назоратининг, энг аввало, коррупция қўриқчилиларининг олдин олишга қаратилган самарали шакллари жорий этиш;

2. Фуқаролар ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашнинг таъсирчан механизмларини яратиш, уларнинг фаровонлигини ва ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятдан қаноатланиш даражасини янада ошириш, шу жумладан, қўйидагилар орқали:

давлат органларининг жисмоний ва юридик шахслар билан ҳуқуқий муносабатларини аниқ тартибга солишга қаратилган маъмурий тартиб-таомилларни тақомиллаштириш;

ижро этувчи ҳокимият органларининг қарорлари ва ҳаракатлари устидан шикоят қилиш тартибини тақомиллаштириш, жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини коллегиял эшитиш механизмларини жорий этишни назарда тутувчи маъмурий адлия тизимини ривожлантириш;

“Электрон ҳукумат” тизимини тақомиллаштириш орқали давлат хизматлари кўрсатишнинг самарадорлигини ошириш, шу жумладан, қўйидагилар орқали:

жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш.

Маъмурий ислохотларни самарали амалга оширишнинг пировард натижасида “**Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак**” деган ғоя ҳаётга тўлиқ татбиқ этилиши лозим.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ “ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МАЪМУРИЙ ИСЛОХОТЛАР КОНЦЕПЦИЯСИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА”ГИ ФАРМОНИГА ШАРҲ

Мамлакат тараққиётининг замонавий босқичида кенг қўламли ислохотларнинг муваффақиятли амалга оширилиши давлат бошқарувининг мутлақо янги ва самарали фаолият юритувчи тизимини яратишни талаб қилади.

Шу муносабат билан мамлакатда давлат бошқаруви тизимини тубдан тақомиллаштириш ва модернизация қилиш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Давлат органлари фаолиятининг очиклигини таъминлаш ва давлат хизматлари кўрсатиш тизимини тақомиллаштириш учун электрон порталлар ва маълумотлар базалари яратилди.

Хусусан, рухсат берувчи ҳужжатлар ва лицензия олишни соддалаштириш учун www.license.gov.uz, “ягона дарча” тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатишни таъминлаш учун birdarcha.uz веб-сайтлари яратилди. Давлат хизматларини қайта қўриб чиқиш ва оптималлаштириш натижасида тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олишнинг тартиб-таомиллари 4 мартага, рўйхатга олиш учун зарур вақт эса 30 дақиқага қадар қисқартирилди.

Шу билан бирга, сўнгги йилда амалга оширилган кенг қўламли ишларнинг объектив таҳлили, давлат бошқаруви органлари фаолияти, аҳоли билан очик ва тўғридан-тўғри мулоқот натижалари мавжуд муаммо ва камчиликларни тизимли ҳал этишга эҳтиёж вужудга келганлигини кўрсатди.

Бу, биринчи навбатда, қуйидаги ҳолатларга тааллуқлидир:

- бир қатор идораларнинг вазибалари декларатив хусусиятга эгаллиги ва уларни амалга оширишнинг ташкилий-ҳуқуқий механизмлари етарли эмаслиги;
- фақат ҳолатларни қайд этиш ва статистикани тўплашдан иборат бўлиб қолган фаолиятни баҳолашнинг самарасиз тизими ва бу кўпчилик ҳолларда жойлардаги ишларнинг ҳаққонли ҳолатини акс эттирмайди;
- ҳудудларни ривожлантириш дастурларини шакллантириш ва аҳолининг энг муҳим муаммоларини ҳал қилишда маҳаллий ҳокимият органлари ролининг пасайишига олиб келувчи давлат функцияларининг ҳаддан ташқари марказлаштирилганлиги;
- бюрократлаштириш ва юқори сарф-харажатларга олиб келаятган инновацион ривожланишнинг паст даражаси;
- ҳўжалик бошқаруви органлари томонидан давлатнинг тартибга солиш ва ҳўжалик функциялари қўшиб олиб борилиши, соғлом рақобат муҳитининг ривожланишига тўқсинлик қилувчи имтиёз ва преференцияларни танлаб тақдим этиш амалиёти;
- ҳудудларнинг ривожланишига салбий таъсир кўрсатаётган айрим раҳбарларда лозим даражада масъулият ва ташаббускорлиқнинг мавжуд эмаслиги.

Ушбу камчиликлар иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳани модернизациялаш, ҳудудларни ҳар томонлама ривожлантириш, аҳолининг ҳаёт даражаси ва фаровонлигини юксалтириш бўйича давлат сиёсатини муваффақиятли амалга оширишга тўқсинлик қилмоқда.

Бу борада Давлат раҳбари томонидан қабул қилинган “**Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясини тасдиқлаш тўғрисида**”ги Фармон 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стра-

тегиясини амалга оширишда муҳим қадам ҳисобланади ҳамда моҳиятига кўра Ўзбекистоннинг давлат ва жамият қурилишида янги саҳифани очиб беради.

Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясида давлат бошқаруви тизимини тубдан ислох қилишнинг 6 та асосий йўналиши белгилаб берилди.

Биринчи йўналиш ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг институционал ва ташкилий-ҳуқуқий асосларини тақомиллаштиришга бағишланган. Мазкур соҳадаги чора-тадбирлар қуйидагиларни назарда тутди:

- ижро этувчи ҳокимият органларини ташкил этиш ва тугатишнинг аниқ мезонларини ҳамда тартиб-таомилларини жорий қилиш;
- кадрлар ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланган ҳолда, ижро этувчи ҳокимият органларини оптималлаштириш;
- ижро этувчи ҳокимият органларининг мустақилигини ошириш ҳамда уларнинг Вазирлар Маҳкамаси билан ўзаро ҳамкорлик механизмларини тақомиллаштириш;
- давлат хизматлари кўрсатиш тизимини изчил тақомиллаштириш ва “Электрон ҳукумат” тизимини янада кенг жорий этиш;
- маъмурий адлияни ривожлантириш ва мурожаатларни коллегиял эшитишни жорий қилиш.

Иккинчи йўналиш ижро этувчи ҳокимият органларининг вазибаларини, уларни амалга ошириш механизмлари ва жавобгарлик соҳаларини аниқлаштиришни назарда тутди. Шу муносабат билан қуйидаги масалалар бўйича чора-тадбирлар қўрилади:

- ривожланиш дастурларини шакллантиришда ҳудудий ижро этувчи ҳокимият органларининг ташаббускорлиги ва ролини ошириш;
- мақсадли индикаторларга эришишга асосланган, барча даражадаги ижро этувчи ҳокимият органлари ва уларнинг раҳбарлари фаолиятини баҳолашнинг принципиал янги тизимини жорий қилиш;
- халқаро амалиётда муваффақиятли қўлланилаётган, шу жумладан, сифат менежменти, индикатив режалаштириш, аутсорсинг, краудсорсинг каби ишни ташкил этишнинг замонавий услубларидан фойдаланиш;
- ривожланиш дастурларини ишлаб чиқиш ва уларнинг амалга оширилишини мониторинг қилишда жамоатчилик билан ўзаро ҳамкорлиkning замонавий шакллари жорий этиш.

Учинчи йўналиш иқтисодиёт тармоқларига маъмурий таъсирни қисқартириш ва бошқарувнинг бозор механизмларини кенгайтириш ҳисобланади. Ушбу йўналишда қуйидагилар режалаштирилмоқда:

- хусусий сектор самарали фаолият кўрсатаётган соҳаларда давлат иштирокидаги тижорат ташкилотларини тузишнинг чеклаш ва амалдаги давлат корхоналарини қайта ташкил этиш;
- иқтисодий фаолиятда давлат иштирокининг аниқ бозор механизмларини ишлаб чиқиш;
- ижтимоий-иқтисодий масалаларни ҳал қилишда ижтимоий ҳамда давлат-хусусий шериклининг ҳуқуқий ва институционал базасини тақомиллаштириш;
- айрим давлат функцияларини хусусий секторга ўтказиш.

Тўртинчи йўналишда, жумладан, қуйидагилар орқали вертикал бошқарув тизими ва ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамкорлигининг механизмларини тақомиллаштириш назарда тутилган:

- давлат бошқарувини босқичма-босқич номарказлаштириш;
- маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг молиявий имкониятларини кенгайтириш, уларнинг роли ва жавобгарлигини ошириш;
- ҳудудий органларнинг раҳбар кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйиш масалаларида маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ваколатларини қучайтириш.

Бешинчи йўналиш давлат бошқаруви тизимига стратегик режалаштиришнинг замонавий шакллари, инновацион ғоялар, ишланма ва технологияларни жорий этиш бўйича чора-тадбирларни ўз ичига олган. Мазкур чора-тадбирлар қаторида қуйидагиларни таъкидлаш лозим:

- давлат хизматлари кўрсатиш тартиб-таомилларини оптималлаштириш ва соддалаштиришни таъминлайдиган давлат бошқарувининг инновацион шакллари жорий этиш;
- инновацион ғоялар ва технологияларни ишлаб чиқишга инвестицияларни фаол жалб этиш;
- замонавий илмий-тадқиқот ва инновацион ютуқларни муваффақиятли жорий қилиш учун зарур бўлган ривожланган инфратузилмани яратиш;
- табиати муҳофаза қилиш, ресурс ва энергия тежайдиган технологияларни кенг жорий этиш.

Ва нихоят, сўнгги **олтинчи йўналишда** профессионал давлат хизматининг самарали тизимини шакллантириш, шунингдек, коррупцияга қарши курашишнинг таъсирчан механизмларини ўрнатиб белгиланган. Уларга эришиш учун қуйидагилар режалаштирилган:

- давлат хизматининг шаффофлиги ва очиклигини таъминлаш, аҳоли билан очик мулоқотни йўлга қўйишнинг янги механизмларини жорий этиш;
- давлат хизматчиларининг меҳнатига ҳақ тўлаш ва ижтимоий таъминотининг замонавий тизимини киритиш орқали уларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш.

Бундан ташқари, Фармон билан Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепцияси нормаларини амалий рўёбга чиқариш бўйича 40 дан ортиқ аниқ тадбирларни назарда тутувчи “Йўл харитаси” тасдиқланди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясини амалга ошириш бўйича комиссия ҳамда давлат бошқаруви тизимини танқидий ўрганиш ва уни тубдан ислох қилиш юзасидан тақлифлар тайёрлаш бўйича ишчи гуруҳлар ташкил этилди.

Комиссия ишчи гуруҳлар томонидан тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари сифатли ишлаб чиқишнинг ташкил этади, шунингдек, Маъмурий ислохотлар концепцияси ва “Йўл харитаси”нинг тўлиқ, ўз вақтида ва сифатли амалга оширилиши устидан қатъий назорат олиб боради.

Шу билан бир қаторда, Комиссияга давлат бошқаруви тизимини танқидий ўрганиш ва уни тубдан ислох қилиш бўйича тақлифлар тайёрлаш жадвалини тасдиқлаш вази-фалари юклатилди, унга асосан 100 дан ортиқ давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари фаолиятини қайта қўриб чиқиш режалаштирилди.

Маъмурий ислохотларнинг амалга оширилиши қуйидаги натижаларга эришишга қаратилган.

1. Қўтилаётган ислохотларнинг тўлиқ амалга оширилиши таъминлашга, ижтимоий-сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг муаммоларини ўз вақтида аниқлаш ва самарали ҳал этишга қодир бўлган, инновацион ривожланишнинг умумжаҳон тенденцияларига жавоб берадиган давлат бошқаруви тизимини яратиш, шу жумладан, қуйидагилар орқали яратиш:

Маҳмуд ТОИР,
Ўзбекистон халқ шоири

Газетанинг навбатдаги сони 12 сентябрда чиқади.

Бош муҳаррир:
Акмал АҚРО